

Häriifrån till evigheten. En långsiktig arkivpolitik för förvaltning och kulturarv (SOU 2019:58)

E-hälsomyndigheten tillstyrker utredningens förslag och ser särskilt positivt på förslaget att ge Riksarkivet en mer rådgivande roll.

I övrigt vill E-hälsomyndigheten lämna följande synpunkter.

5.6 Tillgänglighet

E-hälsomyndigheten anser att det föreslagna kravet på tillgängliggörande även borde innefatta alla myndigheter som hanterar arkivhandlingar, dvs. inte bara arkivmyndigheterna. Det finns inget krav på tillgängliggörande för myndighetsarkiven i annan lagstiftning samtidigt som myndigheterna är medskapare av det nationella kulturarvet. Därmed finns det enligt E-hälsomyndighetens uppfattning skäl för att även myndighetsarkiven skulle omfattas av den föreslagna bestämmelsen i arkivlagen om tillgängliggörande.

5.12 Arkivmyndigheternas uppgifter och 6.4. Utredningens bedömningar och förslag

Utredningen konstaterar att arkivmyndigheterna måste samverka i större utsträckning för att kunna avgöra vilken myndighet som har arkivansvaret för upptagningar av automatiserade behandlingar som är tillgängliga för flera myndigheter, i situationer när ansvarsfrågan är oklar.

E-hälsomyndigheten är av uppfattningen att samarbete mellan de arkivbildande myndigheterna är av största vikt för att myndigheterna på bästa sätt ska kunna möta framtidens behov av informationsförsörjning och för att säkerställa bevarandet av samhällsviktig information över tid. En ökad samverkan mellan myndigheter kan också ge en helhetssyn på informationsförsörjningen, vilket skulle gagna arkivmyndighetens upprätthållande av en aktiv och strategisk bevarandeplanering för allmänna handlingar.

En tydligare samordnande funktion för Riksarkivet skulle enligt E-hälsomyndighetens mening kunna underlätta samarbetet myndigheterna emellan, underlätta för Riksarkivet att få en överblick av myndigheternas

allmänna handlingar och förbättra Riksarkivets förmåga att ge myndigheterna stöd på de områden där behoven är störst.

6.4. Utredningens bedömningar och förslag

E-hälsomyndigheten saknar i avsnittet en tydlig koppling mellan arkivlagens bestämmelser om bevarande och det systematiska informationssäkerhetsarbetet. För att myndigheter ska kunna uppfylla ett av arkivlagens grundläggande syften – att trygga tillgången till allmänna handlingar – är informationssäkerhetsfrågorna av central betydelse.

6.4.3 Överföra, avskilja och gallra handlingar och uppgifter i informationssystem

E-hälsomyndigheten ser ett behov av tydliga bestämmelser från arkivmyndigheten för att uppnå så likvärdiga krav som möjligt inom myndighetssektorn. Det finns redan i nuvarande regelverk en mängd krav på myndigheterna i samband med anskaffning och utveckling av IT-system. Det saknas dock uttryckliga krav på att systemen ska kunna stödja arkivering och/eller gallring av handlingar och det kan komma att behöva tydliggöras via bestämmelser från arkivmyndigheten. Det behöver även övervägas om det är krav på att beakta förvaltningsgemensamma specifikationer (FGS), i de fall det finns sådana framtagna, vid anskaffning och utveckling. Tydliga bestämmelser skulle göra det enklare för myndigheterna att ställa rätt krav på leverantörerna av IT-stöd när dessa utvecklar informationssystem för myndigheternas behov, vilket därmed även skulle förenkla upphandlingsförfarandet.

13.5.2 En tydligare ansvarsfördelning

I betänkandet framgår att uppgifter och uppdrag som Riksarkivet haft eller varit på förslag att få, i stället har tilldelats andra statliga myndigheter. I detta sammanhang nämner utredningen särskilt E-hälsomyndighetens uppdrag rörande nationella gemensamma specifikationer.

Regeringen gav den 28 mars 2019 E-hälsomyndigheten i uppdrag att kontinuerligt sammanställa samt på lämpligt sätt tillgängliggöra gemensamma nationella specifikationer, dvs. överenskommelser om hur standarder ska tillämpas i olika situationer för att underlätta informationsutbyte (semantisk och teknisk interoperabilitet) inom och mellan hälso- och sjukvård och socialtjänst. E-hälsomyndigheten ska vidare inrätta en funktion inom myndigheten för förvaltning av sådana specifikationer. Inom uppdraget ska myndigheten också göra en fördjupad analys rörande befintlig

ansvarsfördelning för frågor som rör t.ex. standardisering och gemensamma specifikationer inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Uppdraget ska slutredovisas till regeringen senast 30 september 2021.

E-hälsomyndigheten har inga invändningar mot utredningens förslag i avsnitt 13.5.2 om att Riksarkivet ska tillhandahålla och förvalta förvaltningsgemensamma specifikationer (FGS) inom informationsområden som är gemensamma för den offentliga förvaltningen.

När det gäller förslaget att Riksarkivet även ska samordna framtagning av FGS:er på andra informationsområden i den offentliga förvaltningen, anser E-hälsomyndigheten att ett sådant uppdrag för Riksarkivet skulle behöva samordnas med E-hälsomyndighetens ovannämnda regeringsuppdrag.

E-hälsomyndigheten anser att det behöver tydliggöras vad som ska ingå i Riksarkivets uppdrag avseende FGS:er inom andra områden. En viktig fråga blir då huruvida även hälso- och sjukvård samt socialtjänst ska ingå i Riksarkivets uppdrag.

I detta ärende har generaldirektören Janna Valik beslutat. Arkivarien Marie Johansson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har även rättschefen Erik Janzon deltagit.

Janna Valik
Generaldirektör

Marie Johansson
Arkivarie